

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecători Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând recursurile declarate de către Vladimir Ciubotaru și avocatul acestuia Vasile Gușan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Ciubotaru împotriva lui Vladimir Ciubotaru cu privire la stabilirea cotei părți din apartamentul comun și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul declarat de către Vladimir Ciubotaru,

c o n s t a t ă :

La data de 06 iulie 2015, Svetlana Ciubotaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Ciubotaru cu privire la stabilirea cotei părți din apartamentul comun și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în perioada 02 iunie 1990 – 03 octombrie 2013, s-a aflat în căsătorie cu Vladimir Ciubotaru.

Menționează că, la data de 08 septembrie 2004, din sursele comune a soților, pe numele pârâtului a fost procurat apartamentul nr.19, din or. Soroca, str. Independenței, 79 și înregistrat la Oficiul cadastral Soroca sub nr. cadastral 7801112.050.01.019.

Sustine că, de nenumărate ori s-a adresat pârâtului cu solicitarea privind stabilirea cotei-părți a ei din apartamentul dat, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită, atribuirea părților în litigiu, în mod ideal, a câte 1/2 cota-parte din apartamentul din or. Soroca, str. Independenței, 79 și încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată.

La data de 27 octombrie 2015 și 01 februarie 2016, reclamanta a depus cerere suplimentară, solicitând încasarea din contul pârâtului, în mod forțat, în beneficiul său a sumei de 3 738 lei cu titlu de taxa de stat achitată, a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, a sumei de 953 euro cheltuieli de transport și repararea prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 01 februarie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și atribuit Svetlanei Ciubotaru, în proprietate, în mod ideal, 1/2 cotă parte din apartamentul nr.19, situat pe str. Independenței, 79, or. Soroca. A fost atribuit lui

Vladimir Ciubotaru în proprietate, în mod ideal, 1/2 cotă parte din apartamentul situat pe str. Independenței, 79, or. Soroca. A fost încasat din contul lui Vladimir Ciubotaru în beneficiul Svetlanei Ciubotaru suma de 3838 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 469,94 euro, echivalentul în lei MD la cursul oficial al BNM la momentul achitării cu titlu de cheltuieli de transport, în rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

La data de 04 februarie 2016, Vladimir Ciubotaru, prin intermediul reprezentantului său Igor Pavluțchi a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării sumei de 3838 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 469,94 euro, cu titlu de cheltuieli de transport cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 a fost restituită cererea de apel ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

La data de 04 aprilie 2016, Vladimir Ciubotaru a mai depus o cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea încasării sumei de 3 838 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 469,94 euro, cu titlu de cheltuieli de transport cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Vladimir Ciubotaru.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016 a fost admis recursul declarata de către Vladimir Ciubotaru, casată încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016 și remisă pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Vladimir Ciubotaru.

La data de 12 ianuarie 2017, Vladimir Ciubotaru și reprezentantul sau, avocatul Vasile Gușan au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursurilor au indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept procedural, restituind neîntemeiat cererea de apel, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil.

Susține că, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa reclamantului, copia hotărârii contestate nu i-a fost expediată pentru cunoștință în modul prevăzut de lege, despre finisarea examinării cauzei date a aflat la sfârșitul lunii martie, prin urmare, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, expediată prin intermediul oficiului poștal italian la data de 04 aprilie 2016, urma a fi apreciată de către instanța de apel ca fiind depusă în termen.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2016 a fost expediată în adresa recurentului la data de 29 decembrie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.189), și recepționată de către ultimul la data de 05 ianuarie 2017 (f.d.190).

La data de 23 ianuarie 2017, în adresa intimatei Svetlana Ciubotaru a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Vladimir Ciubotaru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de ape și emiterea unei noi hotărâri sub forma de încheiere cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 06 iulie 2015, Svetlana Ciubotaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Ciubotaru cu privire la stabilirea cotei părți din apartamentul comun și încasarea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 01 februarie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și atribuit Svetlanei Ciubotaru, în proprietate, în mod ideal, 1/2 cotă parte din apartamentul nr.19, situat pe str. Independenței, 79, or. Soroca. A fost atribuit lui Vladimir Ciubotaru în proprietate, în mod ideal, 1/2 cotă parte din apartamentul situat pe str. Independenței, 79, or. Soroca. A fost încasat din contul lui Vladimir Ciubotaru în beneficiul Svetlanei Ciubotaru suma de 3838 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 469,94 euro, echivalentul în lei MD la cursul oficial al BNM la momentul achitării cu titlu de cheltuieli de transport, în rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 04 februarie 2016, Vladimir Ciubotaru, prin intermediul reprezentantului său Igor Pavluțchi a contestat-o cu apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 martie 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de către Igor Pavluțchi împotriva hotărârii primei instanțe, ca fiind depusă de o persoană neîmpuțernicită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Vladimir Ciubotaru.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016 a fost admis recursul declarat de către Vladimir Ciubotaru, casată încheierea Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2016 și remisă cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit ca tardiv apelul declarat de către Vladimir Ciubotaru.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reține că hotărârea primei instanțe a fost emisă și pronunțată la data de 01 februarie 2016, în absența pârâtului Vladimir Ciubotaru, iar reieșind din materialele cauzei Vladimir Ciubotaru nu a fost prezent la nici o ședință de judecată.

În acest sens, instanța de recurs menționează că potrivit art. 105 alin. (1) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Colegiul constată că recurentul nu a fost citat conform prevederilor Codului de procedură civilă deoarece la materialele cauzei nu este dovada citării legale a participanților la proces.

Or, conform prevederilor art. 102 alin. (1), (3) (4) și (4¹) Cod de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței. Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Astfel, colegiul reține că instanța de apel și-a motivat soluția de respingere a cererii de repunere în termen a apelului prin faptul că apelantul nu a participat la examinarea cauzei, însă a fost reprezentat în ședința de judecată de către reprezentantul Larisa Diaconu, împuternicită prin mandatul Seria MA nr. 0066429 din data de 21 septembrie 2015, fapt ce demonstrează că apelantul a cunoscut despre hotărârea pronunțată și respectiv a dispus de suficient termen de a depune apel până la data de 02 martie 2016, declarând apelul tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea instanței de apel neîntemeiată, bazată pe aprecierea incorectă a circumstanțelor de fapt și aplicarea eronată a normelor de drept procedural. Or, prin decizia din 19 octombrie 2016, instanța de recurs a constatat că pe mandatul Seria MA nr.0066429 nu se regăsește semnătura pârâtului Vladimir Ciubotaru, iar la rubrica „semnătura clientului” figurează o altă semnătură. Mai mult, la materialele dosarului lipsește vre-un înscris ce ar confirma că lui Vladimir Ciubotaru i-a fost expediată copia hotărârii în cauză.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Iar în conformitate cu alin. (4) al aceluiași articol, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că recurentul a aflat despre hotărârea Judecătoriei Soroca din 01 februarie 2016 abia la sfârșitul lunii martie, și a declarat apel la data de 04 aprilie 2016, prin urmare repunerea în termen pentru depunerea cererii de apel este întemeiată, dat fiind faptul că recurentul nu a cunoscut de existența hotărârii instanței de fond.

În acest context, instanța de recurs conchide că circumstanțele sus constatate indică în mod cert imposibilitatea recurentului Vladimir Ciubotaru de a contesta hotărârea primei instanțe în termen, or după cum s-a constatat termenul de declarare nu a fost omis din vina recurentului.

Totodată, Colegiul precizează că în circumstanțele descrise supra, se încalcă principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, prevăzut la art. 26 Cod de procedură civilă, care statuează că procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei

calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Cele expuse mai sus, care formează circumstanțele procedurale de fapt, dau temei de admitere a cerințelor apelantului de repunere în termen a apelului, cu remiterea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea instanței de apel și de a emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere privind admiterea cererii lui Vladimir Ciubotaru de repunere în termen a apelului și restituire cauzei la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Vladimir Ciubotaru și avocatul acestuia Vasile Gușan.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Ciubotaru împotriva lui Vladimir Ciubotaru cu privire la stabilirea cotei părți din apartamentul comun și repararea prejudiciului material și moral și se emite o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care,

Se repune Vladimir Ciubotaru în termenul de declarare a apelului.

Se remite pricina pentru judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic